

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
Iesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

II. Testimonium Ignatij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

discipulis, qui passioni interfuerunt. Hunc librum legitimum esse satis constat; tum, quia nulli (quod sciam) adhuc in questionem eius auctoritatem vocârunt; tum, quia reuera nihil continet, quod nouitatem redoleat; tum, quia genus passionis S. Andree, & illa eius verba: *Salue sancta crux, in tota Ecclesia celeberrima*, ex hoc lib. sine dubitatione sumpta sunt; tum denique, quia Ioannes à Louanio in sua censura de passionibus Sanctorum, quæ habetur in Martyrologio Molani, hunc librum omnibus modis legendum censebat; & idem indicauit vir grauissimus Aloysius Lipomannus, qui ex probatis auctoribus vitas Sanctorum descripsit; vt omittam quod in Breuiario Romano nuper recognito, ac repurgato, suum locum habet passio S. Andree ex hoc libro.

In eo igitur libro habentur hæc verba Apostoli Andree: *Ego omnipotenti Deo immaculatum agnum quotidie sacrifico.* Et infra: *Qui cum sit verè sacrificatus, & verè à populo carnis eius manducatus, integer perseuerat, & viuus.* In quibus verbis, illud (*Verè manducatus*) excludit manducationem in solo signo, aut spiritu. Ac præterea paulò infra, cum Ægeas miraretur, at peteret sibi explicari, quomodo posset fieri, vt agnus verè manducatus, integer & viuus maneret, & S. Andree accusaret homini Ethnico mysterium explicare: & ille instaret, ac per tormenta cogere vellet Apostolum; tandem Apostolus subiunxit, fieri non posse vllò modo, vt sine fide in Christum, ad huius mysterij notitiam perueniret. At certè si nihil est Eucharistia, nisi panis significans Christum, non erat difficile etiam sine fide intelligere, quomodo Christus in signo manducatus, integer perseueret. Nam si in pane imprimatur imago Principis alicuius; certè sine vlla sua læsione, comedi poterit Princeps ille in sua imagine; nec vlla difficultas est in hæc intelligenda. Ad hunc locum non vidi vllam responsionem hæreticorum.

CAPVT SECVNDVM.

Testimonium Ignatij.

SECVNDVS auctor Apostolorum tempore est S. IGNATIUS, d. cuius epistolis dubitari non potest, cum ea citentur ab Eusebio, Athanasio, Hieronymo, Theodoro, & aliis veteribus frequentissime.

tissimè. Is ergo in epist. ad Smyrneses (vt citat Theodoretus dial. 3.) sic ait: *Eucharistias, & oblationes non admittunt, quòd non confiteantur Eucharistiam esse carnem Saluatoris, quæ pro peccatis nostris passa est, quã Pater sua benignitate suscitauit.*

Ad hunc locum Beza responder in Dialogo Cyclops, fateri se veram carnem Christi nobis dari fide manducandam. At Ignatius non dicit, carnem Christi nobis dari quocunq; modo, sed dicit Eucharistiam esse carnem Christi. Petrus Boquinus in libro de Cœna Domini, responder Ignatium differere contra eos, qui negabant Christum habuisse veram carnem: & ex Eucharistia argumentum duxisse, quia si Christus non habuit veram carnem, non potest Eucharistia esse caro vera, id est, signum, seu symbolum veræ carnis.

At contrà; nam Ignatius dicit, hereticos illos, contra quos agit, omninò repudiassè Eucharistiam, ne fateri cogerentur, Christum habuisse veram carnem, si Eucharistiam, quæ est ipsa caro Christi, admisissent. OBSERVANDVM enim est, hæreticos illos (vt ex ipsa epist. ad Smyrneses pater) docuisse Christum putatiuè natum, passum, mortuum, resurrexisse: ac per hoc non negasse Christum habuisse carnem aliquam visibilem, & apparentem, sed negasse habuisse eum veram carnem humanam. Ex quo sequitur, vt non debuerint repudiare imagines, & figuras carnis Christi, sed solùm ipsam veram carnem. Nam corpora humana apparentia depingi possunt, & figuris exprimi, licet verè humana non sint, vt patet de imaginibus Angelorum. Ergo hæretici illi non negabant Eucharistiam significare posse carnem Christi, sed negabant esse carnem Christi (vt Ignatius disertè dicit) ne videlicet cogerentur admittere, Christum habuisse veram carnem. Reprehenduntur autem ab Ignatio: igitur Ignatius contrarium sentiebat, nempe Eucharistiam esse verè, & propriè Christi carnem. Habentur alia loca in epist. ad Rom. & in epist. ad Ephes. sed facilius eludi possunt.

PORRO ex Ignatio obiicit Petrus Martyr in lib. contra Gardinerũ i. p. obiecto 149. illa verba ex epist. ad Philadelphenses: *Rogo vos, vt in stetis vni fidei, vni prædicationi, vna Eucharistia vrentes: vna est caro Domini IESV, & vnus eius sanguis, qui pro nobis effusus est: vnus etiam panis pro omnibus confractus, & vnus calix totius Ecclesia.* Notat enim Petrus Martyr Ignatiũ distinguere panem, & calicem, à carne, & sanguine Christi,

cùm dicat: *Vna caro, vnus sanguis: vnus etiam panis, vnus calix.* Ex quo sequi videtur, vt in Sacramento non sit nisi panis, & vinum, quæ tamen carnem, & sanguinem, quæ sunt res Sacramenti, significant. Addit etiam argumentum ex nomine panis, & fractionis, quæ non conueniunt propriè, nisi vero panis

RESPONDEO; Quod attinet ad nomina panis, & fractionis, non esse faciendam nouam quæstionem, cùm sint ista ipsa vocabula Pauli, I. Cor. 10. *Panis, quem frangimus, &c.* de quibus supra diximus. Quod autem pertinet ad illam distinctionem carnis, & sanguinis a pane, & calice, dico Ignatium distinguere carnem, vt in cruce passam, & sanguinem, vt in cruce fustum, à Sacramento Eucharistiæ; & rectissimè. Sacramentum enim Eucharistiæ, siue contineat verè (vt nos credimus) Christi carnem, siue non contineat, est signum representans carnem Christi, vt morientem in cruce, & sanguinem, vt in cruce effusum, & proinde distinguitur ab illis. Vult autem eo loco Ignatius hortari ad vnitatem, & charitatem consecretandam, & ad schismata, & hæreses fugiendas. Itaque monet vt in vna sede maneant, eidem prædicationi dent operam, & vna vtantur Eucharistiâ, id est, simul communicent, non faciant schismata, non erigant contraria altaria. Probat autem debere eos simul communicare, quia vnum est Sacramentum Eucharistiæ: vnum autem Sacramentum esse, probat, quia vna est caro Christi, & vnus sanguis. Quæ probatio efficax esset, etiam si hoc Sacramentum significaret tantum carnem Christi, vt aduersarij volunt: sed est efficacior, si Sacramentum non tantum significet, sed etiam verè contineat Christi carnem.

CAPVT TERTIVM.

Testimonium Dionysij Areopagite.

DIONYSIVM AREOPAGITAM Apostolorum tempore floruisse nemo dubitat: libros qui ei adscribuntur, negant heretici illius Dionysij esse, & nos alibi probauimus esse. Sed hoc loco super sedendum est hoc labore, quia Petrus Martyr non solum admittit eos libros esse alicuius antiqui Patris, sed etiam argumentum inde petere audet pro suo errore. Et præterea cùm citetur hic auctor tanquam antiquus, & venerabilis Pater à S. Gregorio homilia 34. in Euangelia; necesse est omninò vixisse illum in primis quinque seculis, quæ à Caluino recipiuntur. Nam si Grego-